

การฐีกา

วิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๓ (เนติบัณฑิต)

**พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
(ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๕๘**

- ◆ **เปลี่ยนแปลงระบบการอุทธรณ์และฎีกาในคดีแพ่ง**
- ◆ **เริ่มใช้บังคับวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘**
- ◆ **คดีที่ฟ้องตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘**
- ◆ **พิจารณาประกอบข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการขออนุญาตฎีกาในคดีแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๘**

หลักการสำคัญ

- ◆ การฎีกาต้องได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา
- ◆ ใช้ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
- ◆ ไม่มีข้อจำกัดเรื่องทุนทรัพย์
- ◆ องค์กรคณะกรรมการ

ระบบอนุญาต

- ❖ คดีถึงที่สุดในศาลชั้นอุทธรณ์ (มาตรา ๒๔๕/๑)
- ❖ อุทธรณ์ตรงไปยังศาลฎีกาไม่ได้ (ยกเลิกมาตรา ๒๒๓ ทวิ)
- ❖ คู่ความสามารถยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกา (มาตรา ๒๔๗)

หลักการตามมาตรฐาน ๒๕๘

องค์คณะพิจารณาคำร้องขออนุญาตฎีกา

- ❖ แต่งตั้งโดยประธานศาลฎีกา

- ❖ รองประธานศาลฎีกา และผู้พิพากษาศาลฎีกาอีก
อย่างน้อย ๓ คน

(ต่างจากองค์คณะในการพิจารณาวินัยจัยคดี)

การวินิจฉัย

- ❖ มติตามคะแนนเสียงข้างมาก
- ❖ ถ้าเท่ากัน ให้บังคับตามความเห็นของฝ่ายที่เห็นควร
อนุญาต

เงื่อนไขการอนุญาตตามมาตรา ๒๔๙

- (๑) ปัญหาที่เกี่ยวพันกับประโยชน์สาธารณะ หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- (๒) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญขัดกันหรือขัดกับ
แนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกา
- (๓) คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญซึ่งยังไม่มีแนวคำ
พิพากษา
หรือคำสั่งของศาลฎีกามาก่อน
- (๔) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ขัดกับคำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุดของ
ศาลอื่น (๕) เพื่อเป็นการพัฒนาการตีความกฎหมาย
- (๖) ปัญหาสำคัญอื่นตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

**ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วย
การขออนุญาตฎีกาในคดีแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๘**

ปัญหาสำคัญอื่น (ข้อ ๑๓)

(๑) คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์มีความเห็นแย้งในสาระสำคัญ

(๒) คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยข้อกฎหมายสำคัญที่ไม่สอดคล้องกับ ความตกลงระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับประเทศไทย

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำร้อง (ข้อ ๖-๗)

- ◆ ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่พิจารณาพิพากษาคดี
- ◆ คำขึ้นศาลชั้นฎีกาและค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง
- ◆ ต้องแสดงถึง
 - (๑) ปัญหาข้อเท็จจริงหรือปัญหาข้อกฎหมายที่ขออนุญาตฎีกาโดยชัดแจ้ง และ
 - (๒) ปัญหาที่ขออนุญาตฎีกานั้นเป็นปัญหาสำคัญ

หากไม่วางคำขึ้นศาลและค่าธรรมเนียม

- ❖ ศาลชั้นต้นรับส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปศาลฎีกา
- ❖ องค์คณะผู้พิพากษาในศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับคำร้อง และไม่รับฎีกา และสั่งคืนคำขึ้นศาลชั้นฎีกาทั้งหมด

การตรวจคำร้องและฎีกาของศาลชั้นต้น (ข้อ ๘)

- ❖ **อำนาจตรวจและมีคำสั่งตาม ป.ว.พ. มาตรา ๑๘**
- ❖ **หากผู้ร้องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลชั้นต้น**
- ❖ **ศาลชั้นต้นรับส่งคำร้องพร้อมสำนวนไปศาลฎีกา เพื่อพิจารณาสั่ง**

อำนาจพิจารณาของศาลฎีกา (ข้อ ๑๔)

- ❖ ปัญหาที่ขออนุญาตฎีกา ศาลฎีกาอาจพิจารณารับทั้งหมดหรือบางข้อก็ได้

คู่ความหลายฝ่ายขออนุญาตฎีกา (ข้อ ๑๖)

- ❖ ศาลฎีกาวินิจฉัยโดยทำเป็นคำสั่งฉบับเดียวกันก็ได้

ปัญหาเกี่ยวกับการรักษาแบบใหม่

- ❖ คดีที่ต้องใช้กฎหมายใหม่
- ❖ คดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา
- ❖ คดีในศาลชำนาญพิเศษ
- ❖ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๘

คดีที่อยู่ในบังคับกฎหมายใหม่

- ❖ ใช้บังคับแก่คดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลชั้นต้นตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป
- ❖ คดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลชั้นต้นก่อนวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ไม่ว่าจะอยู่ในขั้นตอนใดและถึงแม้ว่าคดีนั้น ศาลชั้นต้นจะยังไม่มีคำสั่งรับฟ้องไว้ก็ตาม ต้องใช้กฎหมายเดิมบังคับทั้งสิ้น

คดีแพ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาญา

- ▶ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๐ บัญญัติว่า การพิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งรวมถึงหลักเกณฑ์ในการฎีกาคดีแพ่งด้วย ดังนั้นการฎีกาคดีส่วนแพ่งจึงต้องขออนุญาตจากศาลฎีกาตามกฎหมายใหม่เช่นเดียวกัน
- ▶ ถ้าคดีส่วนอาญาไม่ต้องห้ามฎีกาและมีการยื่นฎีกา ศาลฎีกาอาจอนุญาตให้ฎีกาคดีส่วนแพ่งโดยอาศัยอนุมาตราใดอนุมาตราหนึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๙ หรือถึงแม้จะไม่มีฎีกาคดีส่วนแพ่ง ศาลฎีกาก็อาจพิพากษาไปถึงคดีส่วนแพ่งด้วยก็ได้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลฎีกา
- ▶ แม้ว่าคดีอาญายื่นฟ้องก่อนวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แต่ถ้าคำขอส่วนแพ่งยื่นภายหลังวันดังกล่าว การฎีกาคดีส่วนแพ่งก็ต้องขออนุญาตต่อศาลฎีกาเพราะถือว่าคดี ส่วนแพ่งได้ยื่นฟ้องภายหลังกฎหมายใหม่ใช้บังคับแล้ว